

Geluid- en zichtwering Vlietland
Ruimtelijke onderbouwing

Opdrachtgever
Provincie Zuid-Holland
Contactpersoon
Gert-Jan van den Dries
Kenmerk
R001_04_L230873
Versie
04
Datum
28 januari 2025
Auteur
Jos Wiegman

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Ligging projectlocatie	6
1.3	Vigerend bestemmingsplan	7
1.3.1	Tracé 4.....	7
1.4	Procedure	10
1.5	Leeswijzer	10
2	Planbeschrijving	11
2.1	Context	11
2.2	Bestaande situatie	12
2.2.1	Tracé 4.....	12
2.3	Toekomstige situatie.....	15
2.3.1	Tracé 4.....	15
3	Planologisch beleidskader	19
3.1	Rijksbeleid	19
3.1.1	Nationale Omgevingsvisie (NOVI).....	19
3.1.2	Besluit algemene regels ruimtelijke ordening.....	20
3.2	Provinciaal beleid	21
3.2.1	Omgevingsvisie Zuid-Holland.....	21
3.2.2	Omgevingsverordening Zuid-Holland.....	22
3.2.3	Ontwikkelperspectief Vlietland.....	28
3.3	Gemeentelijk beleid	30
3.3.1	Ruimte voor Wensen 2040 herijking 2012	30
4	Milieu- en omgevingsaspecten	31
4.1	Milieueffectrapportage.....	31
4.1.1	Beoordeling.....	31
4.1.2	Conclusie.....	31
4.2	Verkeer en parkeren.....	32
4.2.1	Conclusie.....	32
4.3	Luchtkwaliteit	32
4.3.1	Beoordeling.....	32
4.3.2	Conclusie.....	33
4.4	Geluid.....	33
4.4.1	Beoordeling.....	33
4.4.2	Conclusie.....	34
4.5	Bedrijven en milieuzonering.....	34
4.5.1	Beoordeling.....	35
4.5.2	Conclusie.....	35

4.6	Externe veiligheid	35
4.6.1	Beoordeling.....	37
4.6.2	Conclusie.....	38
4.7	Bodem	38
4.7.1	Beoordeling.....	38
4.7.2	Conclusie.....	38
4.8	Waterhuishouding	39
4.8.1	Beoordeling.....	39
4.8.2	Conclusie.....	41
4.9	Flora en fauna.....	41
4.9.1	Beoordeling.....	42
4.9.2	Conclusie.....	42
4.10	Archeologie en cultuurhistorie.....	42
4.10.1	Beoordeling.....	43
4.10.2	Conclusie.....	44
5	Economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid.....	45
5.1	Economische uitvoerbaarheid	45
5.1.1	Algemeen.....	45
5.1.2	Grondexploitatie.....	45
5.1.3	Planschade.....	45
5.1.4	Conclusie.....	45
5.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid.....	46
5.2.1	Plan(vormings)proces	46
5.2.2	Overleg ex artikel 3.1.1 Bro	46
5.2.3	Conclusie.....	46
6	Conclusie.....	47
	Bijlage I.....	48
	Bijlage II.....	49
	Bijlage III.....	50
	Bijlage IV.....	51
	Bijlage V.....	52

Bijlagen

- Bijlage I Milieu hygiënisch onderzoek
- Bijlage II Digitale Watertoets
- Bijlage III Quick scan ecologie
- Bijlage IV AERIUS berekening
- Bijlage V Archeologisch onderzoek

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aanleiding voor het opstellen van deze ruimtelijke onderbouwing is de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de realisatie van een geluid- en zichtwerende maatregelen langs het recreatiegebied Vlietland in de gemeente Leidschendam-Voorburg.

Recreatiegebied Vlietland is eigendom van de provincie Zuid-Holland. Het recreatiegebied is circa 3 km lang en 1 km breed. Vlietland bestaat uit bos, groen en vooral water in de vorm van 3 plassen die grotendeels zijn ontstaan door zandwinning. Om de rust in Vlietland te bevorderen, brengt de provincie langs de A4 geluid- en zichtwerende maatregelen aan in de vorm van een combinatie van schermen en beplanting. De werkzaamheden vloeien voort uit een motie die Provinciale Staten in 2019 unaniem hebben aangenomen.

Onderhavig project betreft het realiseren van:

- 1) een geluidscherm langs het Duinwaterpad, dat ligt aan de zuidwestzijde van de Vogelplas Starrevaart. Deze staat ook wel bekend als tracé 4. Er wordt een scherm van 3,5 meter hoog geplaatst ten opzichte van het maaiveldniveau, over een lengte van circa 450 meter langs het ruiterpad tussen de plas en de Rijksweg A4. Daarnaast vindt er in het verlengde aan de noord- en zuidkant van het geluidscherm circa 600 meter aan groenverdichting plaats.

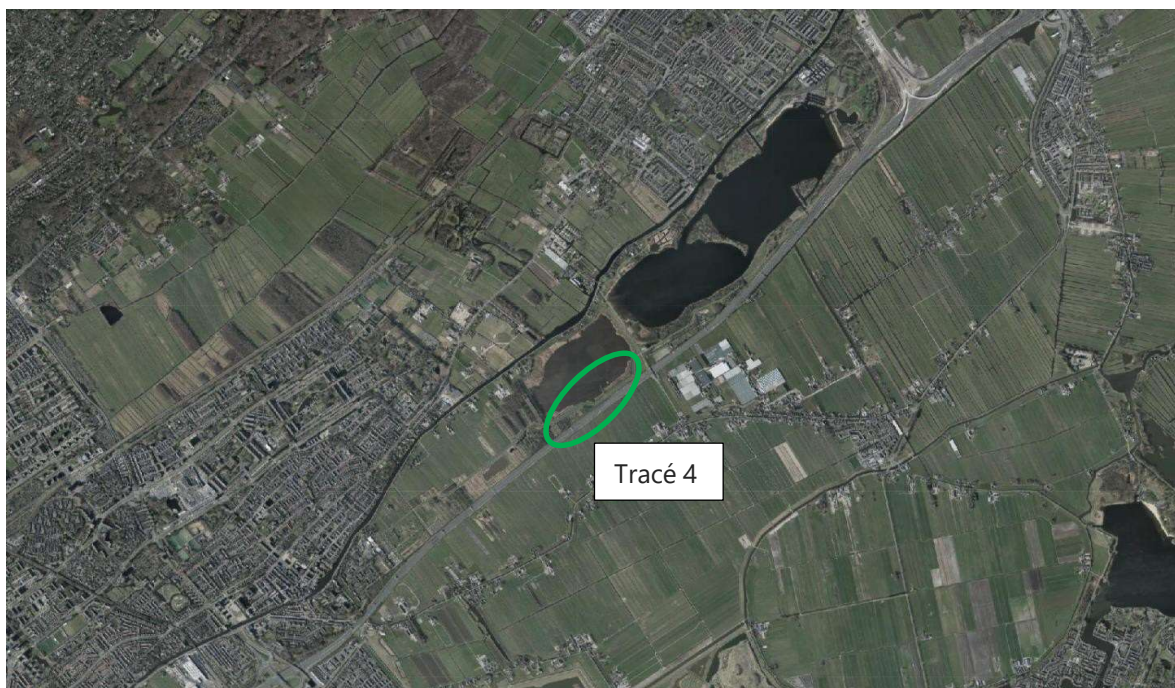
De gronden waar de voorzieningen gepland zijn liggen in het bestemmingsplan 'Landelijkgebied'. Tracé 4 ligt in de bestemming 'Natuur'. Binnen deze bestemming is het niet toegestaan om een geluid- en zichtscherm te plaatsen. Tevens wordt de maximale bouwhoogte voor bouwwerken van 1,5 meter overschreden.

Om de realisatie van het geluidscherm mogelijk te maken moet een planologische procedure doorlopen worden. In dit geval biedt artikel 2.12 Wabo de basis voor verlening van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan. Het aanplanten van groen is toegestaan binnen de bestemming. Hiervoor hoeft geen afwijking te worden verleend.

Ten behoeve van de vergunningsaanvraag moet een ruimtelijke onderbouwing worden aangeleverd waarin de inpasbaarheid van het project getoetst is. De voorliggende ruimtelijke onderbouwing voorziet in de benodigde motivering daarbij.

1.2 Ligging projectlocatie

Recreatiegebied Vlietland ligt globaal tussen de kernen Leidschendam en Voorburg. De projectlocatie van het geluidscherm ligt aan de zuidzijde van het recreatiegebied en de noordzijde van de A4. In het specifiek is tracé 4 is beoogd op de percelen Stompwijk, sectie B, nummers 1795, 1797, 1798, 1799. Op onderstaande figuren zijn de locaties weergegeven.

Figuur 1.1

Globale ligging van de projectlocaties langs recreatiegebied Vlietland (in groen) (bron: Cyclomedia)

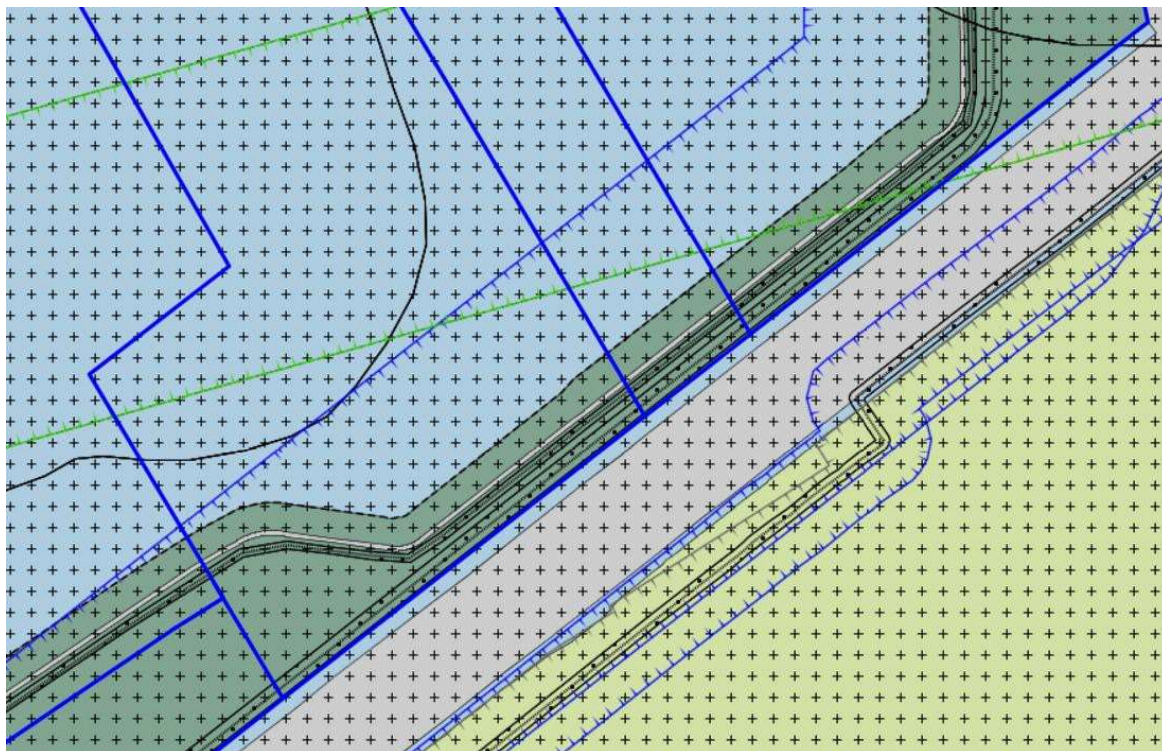
Figuur 1.2

Kadastrale afbakening tracé 4 (in licht groen) en locatie van het beoogde scherm (licht blauw) en groenverdichting (donker groen) (bron: Cyclomedia)

1.3 Vigerend bestemmingsplan

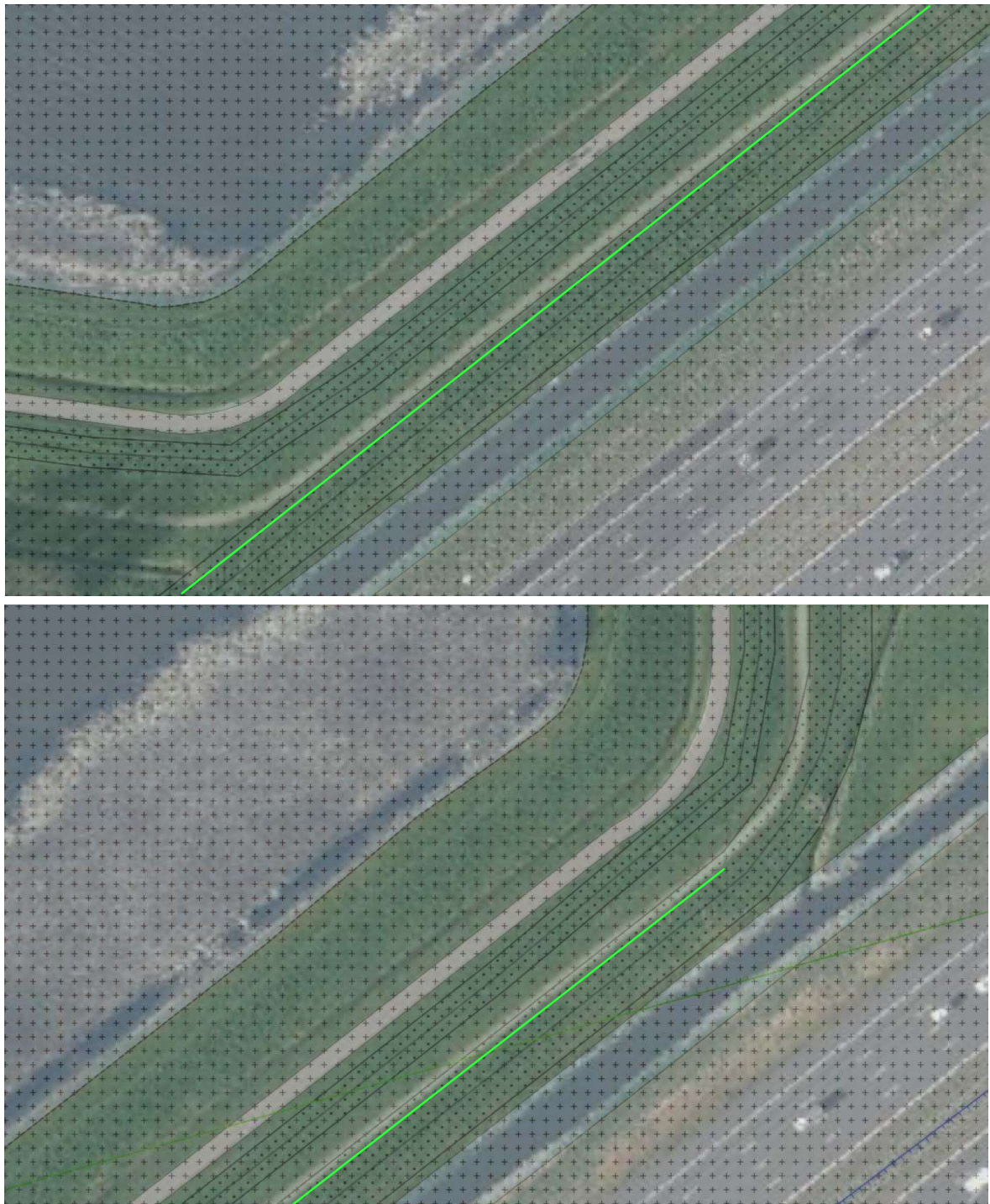
1.3.1 Tracé 4

De projectlocatie ligt in het bestemmingsplan 'Landelijkgebied' (vastgesteld 2012-02-07 door de gemeente Leidschendam-Voorburg) en heeft de bestemming 'Natuur' en de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie lage verwachting'. Op het gehele tracé is de gebiedsaanduiding 'veiligheidszone - leiding' van toepassing. Op het oostelijk deel van de projectlocatie de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone – straalpad' aanwezig, met een bijbehorend hoogteligging vlak van 64 meter. Opgemerkt wordt nog dat ook de dubbelbestemmingen 'Leiding – Gas' en 'Leiding – Water' nabij liggen. De beoogde strook ligt voor een deel binnen de dubbelbestemming 'Leiding – Gas'. Zie ook figuur 1.6 waar de strook is aangeduid. Of het scherm daadwerkelijk ook binnen de dubbelbestemming gerealiseerd kan worden is afgestemd met de leidingbeheerder. Zie ook onderstaand figuur voor een uitsnede van het bestemmingsplan.

Figuur 1.3

Uitsnede bestemmingsplan met de kadastrale percelen in blauw aangegeven (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl).

Figuur 1.4

Ligging scherm ten opzichte van dubbelbestemmingen voor de gasleiding en waterleiding.

Het beoogde scherm is in strijd met het bestemmingsplan omdat op de locatie uitsluitend bouwwerken zijn toegestaan ten dienste van de natuurbestemming en tevens de maximale bouwhoogte van bouwwerken van 1,5 meter overschreden wordt.

In aanvulling hierop wordt nog opgemerkt dat voor het gebied een ontwerpbestemmingsplan in procedure is gebracht (bestemmingsplan 'Landelijk-2', d.d. 2023-11-23). Voor de projectlocatie houdt dit in dat er een andere archeologische dubbelbestemming gaat gelden (met een soepeler drempelwaarde voor onderzoeksplicht) en de dubbelbestemming voor de waterleiding wordt verbreed. Verder zijn er geen relevante wijzigingen voor de projectlocatie.

1.4 Procedure

Gelet op het bepaalde in artikel 2.10 lid 2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo), moet beoordeeld worden of vergunningverlening onder toepassing van artikel 2.12 van de Wabo mogelijk is. In dit geval wordt er afgeweken van het geldende bestemmingsplan. Medewerking kan alleen worden verleend door toepassing van artikel 2.12, lid 1, onder a, onder 3 van de Wabo. Dit document, de ruimtelijke onderbouwing, maakt onderdeel uit van de aanvraag voor de omgevingsvergunning voor afwijken van het bestemmingsplan.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het te realiseren plan. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 het ruimtelijk beleidskader op nationaal, provinciaal en lokaal niveau besproken. Hoofdstuk 4 gaat in op de relevante milieu- en omgevingsaspecten. In hoofdstuk 5 wordt vervolgens ingegaan op de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan. Hoofdstuk 6 geeft de conclusies van deze ruimtelijke onderbouwing weer.

2 Planbeschrijving

2.1 Context

Vlietland is ontstaan uit vier polders: de Rietpolder, Spekpolder, Hofpolder en Meeslouwerpolder, die tegen het einde van de 16^e en begin 17^e eeuw gesticht werden. De polders werden bemalen en vormden daarna goede grond voor boeren. Tot 1969 werd in Vlietland veeteelt bedreven. Daarna werden alle gronden gekocht door een aannemerscombinatie en een aantal particulieren die mogelijkheden zagen in zandwinning. De boerderijen verdwenen, het voormalige grasland werd ingedijkt en geschikt gemaakt voor ontgronding en zandwinning. Na korte tijd ging het gebied over naar een nieuwe eigenaar, die naast de zandwinning ook een recreatiegebied wilde creëren. Beide ambities bleven echter lang uit. Vervolgens is Vlietland verkocht aan de Provincie Zuid-Holland. In 1982 verklaarden Gedeputeerde Staten zich akkoord met een inrichtingsplan voor het recreatiegebied Vlietland. Na jaren van ontwikkeling en werk van de Provincie Zuid-Holland en Vlietland B.V. is het gebied uitgegroeid tot een zeer aantrekkelijk watersport-, recreatie- en natuurgebied. Het gebied is circa 300 hectare groot en is berekend op maximaal 20.000 bezoekers per dag. Jaarlijks bezoeken circa een miljoen mensen het recreatiegebied Vlietland.

Bestaande en toekomstige voorzieningen

In de bestaande situatie wordt Vlietland geëxploiteerd ten behoeve van de recreatie. Er is bijvoorbeeld een buitenhaven voor circa 500 boten, een binnenhaven voor circa 400 boten, een zeilschool, een restaurant bij de binnenhaven, twee horeca-uitgiftepunten bij de stranden, een locatie voor de verhuur van zeilboten, surfplanken, kano's, waterfietsen, motorboten en roeiboten, een camping, een stalling voor watersport- en recreatiematerialen, een klimpark, een roeivereniging, een watersportwinkel, een surfvereniging, een zeilvereniging, een flyboardschool en een scheepsreparatiewerf. Verder zijn er stranden voor surfers, zwemmers en naturalisten, ligweiden, een padenstelsel voor wandelaars en fietsers en een uitgebreide infrastructuur ten behoeve van recreanten die per auto het gebied binnenkomen en daar willen parkeren.

De gemeente Leidschendam Voorburg, de Provincie Zuid-Holland, de Rijksoverheden en de Tweede Kamer hebben ingestemd met het voornemen om een bestemmingsplan op te stellen voor Vlietland dat een breed scala aan nieuwe sport- en (verblijfs)recreatieve voorzieningen mogelijk maakt. Er is een ontwerpbestemmingsplan opgesteld die in 2022 in procedure is gebracht. Deze procedure loopt nog.

In 2019 hebben Provinciale Staten van Zuid-Holland unaniem een motie aangenomen om een geluidswerende voorziening te realiseren langs de A4 als gevolg van geluidsoverlast van de A4 en de Rijnlandroute. Uitgesproken is om een plan uit te werken naar de mogelijkheden van de geluid- en zichtwerende voorziening.

2.2 Bestaande situatie

2.2.1 Tracé 4

Tracé 4 betreft het gebied tussen de Vogelplas Starrevaart en de A4. Dit gebied is onbebouwd en grotendeels ook onverhard. De afstand van het water tot aan de A4 bedraagt op het kortste stuk circa 70 meter. Het dwarsprofiel van dit gebied, dat een lengte heeft van circa 450 meter, ziet er als volgt uit: langs de plas liggen respectievelijk een strook grond, een watergang, dan weer een strook grond met een fietspad en een ruiterspad, vervolgens een brede watergang, en daarna volgt de berm van de snelweg. De stroken grond zijn begroeid met een lage beschoeiing c.q. gras. Het fietspad is verhard en is circa 3 meter breed. Het ruiterspad is circa 2 meter breed en onverhard. Aan de noordzijde van het ruiterspad ligt een waterleiding en aan de zuidzijde van het ruiterspad ligt een gasleiding. Er zijn geen bomen aanwezig en er is nauwelijks hoogteverschil tussen de plas en de snelweg, wat het gebied een open en monotone karakteristiek geeft. Langs de watergangen bevinden plekken met lage oevervegetatie. Het scherm is beoogd in een strook van 10 meter breed naast het ruiterspad, over een lengte van circa 450 meter.

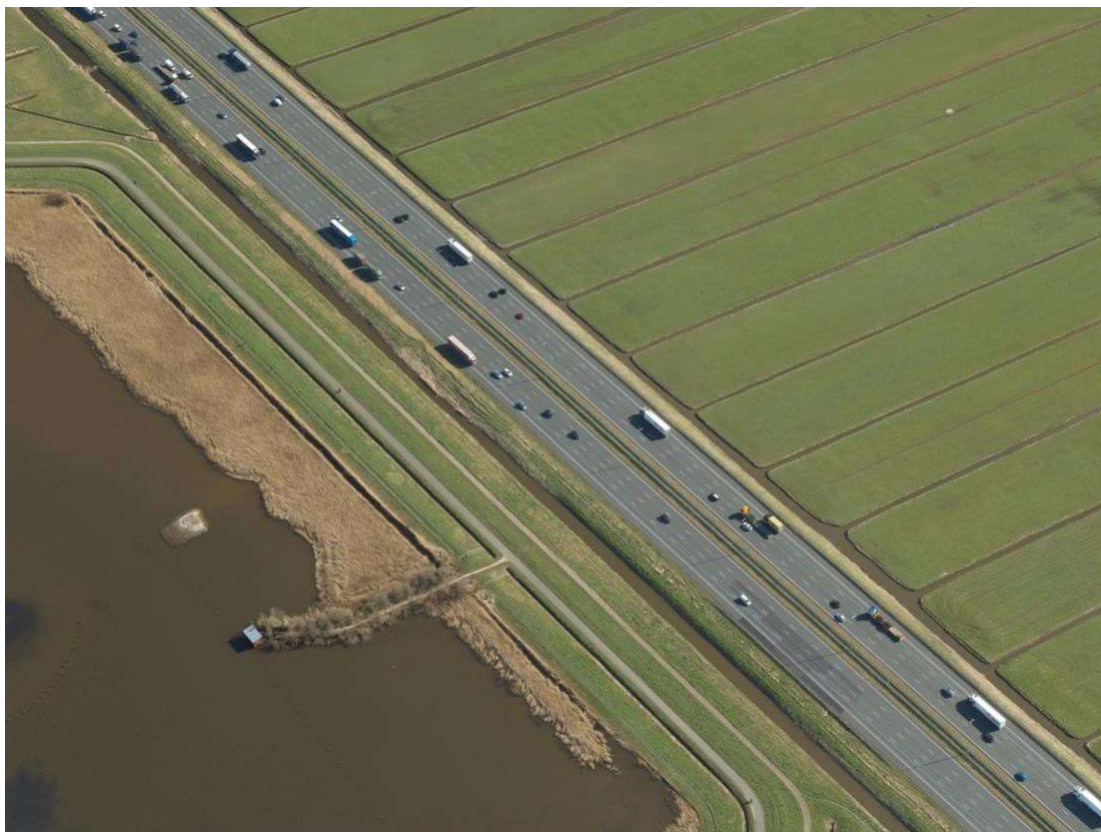
Aan het zuidwestelijke en noordoostelijke uiteinde van dit gebied neemt de afstand van het water naar de snelweg toe tot circa 150 meter. Het voornoemde profiel met watergangen, fietspad, ruiterspad en leidingen volgt de oever van de plas, en de overige ruimte bestaat deels uit bomen en deels uit extra grasland met watergangen. De groenverdichting vindt plaats in deze gebieden, tegen de A4 aan zodat er gezamenlijk met het scherm een continue doorlopende geluid- en zichtwerende voorziening ontstaat.

Op onderstaande figuren is de situatie langs de Vogelplas Starrevaart weergegeven. Goed te zien is de nabijheid van de A4 tegen het recreatiegebied aan, en de recreatieve fiets- en wandelroute die in het open gebied tussen de plas en de snelweg ligt.

Figuur 2.1

Bestaande situatie van de projectlocatie in vogelvlucht, gezien vanuit het zuiden. (bron: Cyclomedia, d.d. 08-03-2022)

Figuur 2.2

Bestaande situatie van de projectlocatie in vogelvlucht, gezien vanuit het noordwesten (bron: Cyclomedia, d.d. 08-03-2022)

Figuur 2.3

Projectlocatie gezien vanaf het fietspad naast de Vogelplas Starrevaart (bron: Google Maps , d.d. 10-2010)

Figuur 2.4

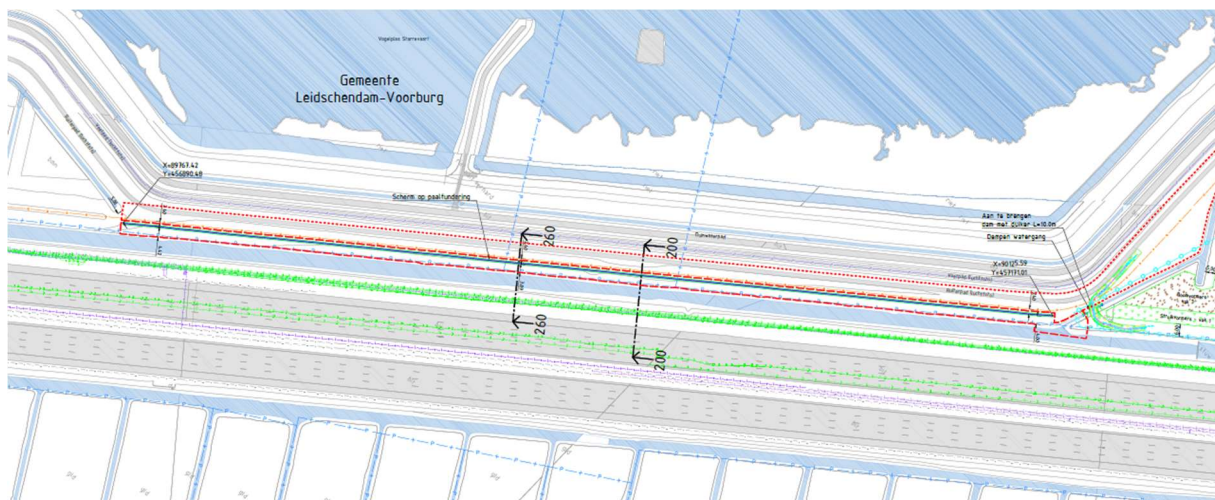
Projectlocatie gezien vanaf de A4 (bron: Cyclomedia, d.d. 25-04-2023)

2.3 Toekomstige situatie

2.3.1 Tracé 4

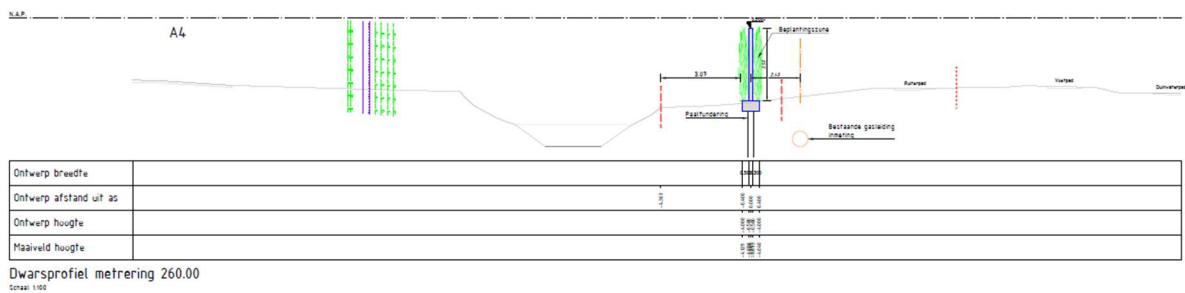
Het project betreft het plaatsen van een scherm tussen de Vogelplas Starrevaart en de A4, die dient als geluid- en zichtwerende voorziening. Het scherm wordt 3,5 meter hoog ten opzichte van het omliggende maaiveld en circa 20 centimeter breed, en wordt met een paalfundering in de grond geplaatst. Het tracé is ongeveer 450 meter in lengte. Het scherm wordt hiermee tussen de bestaande waterleiding en gasleiding geplaatst en volgt het ruiterspad. Andere opties die onderzocht worden liggen dichterbij de A4. De gasleiding die hier ligt is een beperkende factor. Met de Gasunie (de leidingbeheerder) is afgestemd dat het scherm dichterbij de leiding kan liggen dan de 5 meter die in het bestemmingsplan is opgenomen in de dubbelbestemming. Het scherm zou op circa 2,5 meter van de leiding kunnen liggen. Verder opschuiven richting de A4 is geen optie in verband met de aanwezige watertransportleiding.

Aan beide uiteinden (noordoosten en zuidwesten) volgt het ruiterspad de oever van de Vogelplas Starrevaart en buigt daarmee van de snelweg af. Het scherm volgt het ruiterspad op deze plekken nog enkele tientallen meters. In het verlengde van het ruiterspad in het noordoosten en zuidwesten vindt in aanvulling hier op groenverdichting plaats, waarmee een continuerende afscheiding ontstaat tussen het recreatiegebied en de snelweg.

Figuur 2.5

Overzichtstekening van de toekomstige situatie met in donkerblauw het geluidscherm.

Figuur 2.6

Dwarsprofiel ter plaatse van het ruiterspad tpv metring 260

Figuur 2.7

Impressie beoogde geluid- en zichtwering

Openheid en zichtlijnen

Het beoogde scherm heeft voor het recreatiegebied Vlietland een zichtwerende werking richting de Rijksweg A4. Voor de andere zijde, vanaf Stompwijk gezien, heeft het scherm een minimaal effect op de zichtlijnen. Het hoogste punt van de Rijksweg A4 ligt op 2,3 m onder NAP. Dit betreft de vangrails langs de zuidzijde van de Snelweg. Het beoogde scherm wordt 3,5 meter hoog ten opzichte van het omliggende maaiveld. Omdat het maaiveld ter plaatse op circa 4 meter onder NAP ligt, komt het hoogste punt van het scherm (0,5 meter onder NAP) ongeveer 1,8 meter boven de snelweg te liggen. Verder is relevant dat de A4 één van de drukste snelwegen is van Nederland en dat hier bijna continue auto's overheen rijden. De gemiddelde hoogte van een personenauto's is ongeveer 1,6 meter. Dat betekent dat het scherm circa 20 centimeter boven een gemiddelde personenauto uit komt. De woningen aan de Stompwijkseweg, en dan met name de achterzijde vanwaar men richting de A4 kijkt (op ruim 600 meter van het scherm) liggen 4 meter onder NAP. Op deze afstand en maaiveldhoogte is het scherm praktisch niet zichtbaar, zeker met de huidige verkeersbelasting.

De woningen op het peil van de Stompwijkseweg zelf liggen op circa 1,0 meter onder NAP tot 0 meter NAP (bron AHN viewer, actueel hoogtebestand Nederland). De bovenzijde van het scherm ligt op vergelijkbare hoogte. Er kan niet worden uitgesloten dat het zicht op de oever van de Vogelplas Starrevaart beperkt wordt gemeten op ooghoogte (1,7m) en vanaf de eerste verdieping (5m). Hierbij moet worden opgemerkt dat de afstand van de woningen tot het scherm ruim 600 meter is. Daarmee is het uitzicht op de Vogelplas Starrevaart al heel beperkt.

Hierbij is ook nog geen rekening gehouden met het feit dat de maximale hoogte van een personenauto 4 meter is, en een vrachtwagen ook al snel deze hoogte heeft. Achter auto's met deze hoogte is het scherm en de Vogelplas Starrevaart in ieder geval niet zichtbaar. Gesteld kan worden dat de openheid van het gebied dus behouden blijft. Zichtlijnen richting het recreatiegebied Vlietland worden nauwelijks aangetast, te meer omdat het recreatiegebied lager ligt dan de snelweg en er daarom al beperkt zicht is op het recreatiegebied/de recreatieplassen. Onderstaande afbeeldingen geven ook een beeld van het zicht op de A4/ Vogelplas Starrevaart vanaf de Stompwijkseweg.

Figuur 2.8

Zicht op de A4 en de Vogelplas Starrevaart vanaf de Stompwijkseweg

Figuur 2.9

Zicht op de A4 en de Vogelplas Starrevaart vanaf de Stompwijkseweg

Figuur 2.10

Zicht op de A4 en de Vogelplas Starrevaart vanaf de Stompwijkseweg

3 Planologisch beleidskader

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het beleid dat ruimtelijk en functioneel relevant is voor de planlocatie. Het betreft hier zowel rijksbeleid, provinciaal beleid, gemeentelijk beleid en sectoraal beleid.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) biedt een duurzaam perspectief voor de Nederlandse leefomgeving. Hiermee kunnen we inspelen op de grote uitdagingen die voor ons liggen. De NOVI biedt een kader, geeft richting en maakt keuzes waar dat kan. Tegelijkertijd is er ruimte voor regionaal maatwerk en gebiedsgerichte uitwerking. Omdat de verantwoordelijkheid voor het omgevingsbeleid voor een groot deel bij provincies, gemeenten en waterschappen ligt, kunnen inhoudelijke keuzes in veel gevallen het beste regionaal worden gemaakt. Met de NOVI zet de Rijksoverheid een proces in gang waarmee keuzes voor onze leefomgeving sneller en beter gemaakt kunnen worden.

Aan de hand van een toekomstperspectief op 2050 brengt de NOVI de langetermijnvisie in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Die komen samen in vier prioriteiten:

1. Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
2. Duurzaam economisch groeipotentieel;
3. Sterke en gezonde steden en regio's;
4. Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

De druk op de fysieke leefomgeving in Nederland is zo groot, dat belangen soms botsen. Het streven vanuit de NOVI is combinaties te maken en win-win situaties te creëren. Soms zijn er scherpe keuzes nodig en moeten belangen worden afgewogen. Hiertoe gebruikt de NOVI drie afwegingsprincipes:

1. Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies: In het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Met de NOVI wordt gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van de ruimte;
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal: wat de optimale balans is tussen bescherming en ontwikkeling, tussen concurrentiekracht en leefbaarheid, verschilt van gebied tot gebied. Sommige opgaven en belangen wegen in het ene gebied zwaarder dan in het andere;
3. Afwentelen wordt voorkomen: het is van belang dat de leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie van inwoners zonder dat dit ten koste gaat van die van toekomstige generaties.

Toetsing

Dit plan raakt geen van de nationale belangen zoals verwoord in de NOVI en is daarom in lijn met deze visie.

3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Op 30 december 2011 is het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) in werking getreden. Dit besluit bevestigt in juridische zin de kaderstellende uitspraken, zoals opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Op 1 januari 2017 is het besluit geconsolideerd.

In het Barro is een aantal projecten die van rijksbelang zijn, opgenomen en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project worden vervolgens regels gegeven, waaraan bestemmingsplannen moeten voldoen. Ten tijde van de inwerkingtreding van het Barro waren zes 'projecten' beschreven:

- Project Mainport ontwikkeling Rotterdam.
- Kustfundament.
- Grote rivieren.
- Waddenzee en Waddengebied.
- Defensie.
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

Na de publicatie van het Barro, is het besluit per 1 oktober 2012 gewijzigd. Met de wijziging zijn algemene regels voor bestemmingsplannen aan het besluit toegevoegd. Zo bepaalt het Barro onder meer dat bestemmingsplannen de doorvaart voor schepen niet mogen belemmeren als in het plan zich een vrijwaringzone van een rijksvaarweg bevindt. Verder staat eveneens in dit besluit dat bestemmingsplannen binnen reserveringsgebieden geen plannen mogen bevatten die uitbreidingen van het spoor belemmeren. Een bestemmingsplanwijziging mag ook geen belemmering bevatten voor het gebruik en geschikt maken van elektriciteitsproductie-installaties, kernenergiecentrales, hoogspanningsverbindingen, buisleidingen, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), primaire waterkeringen (buiten het kustgebied) en het IJsselmeergebied.

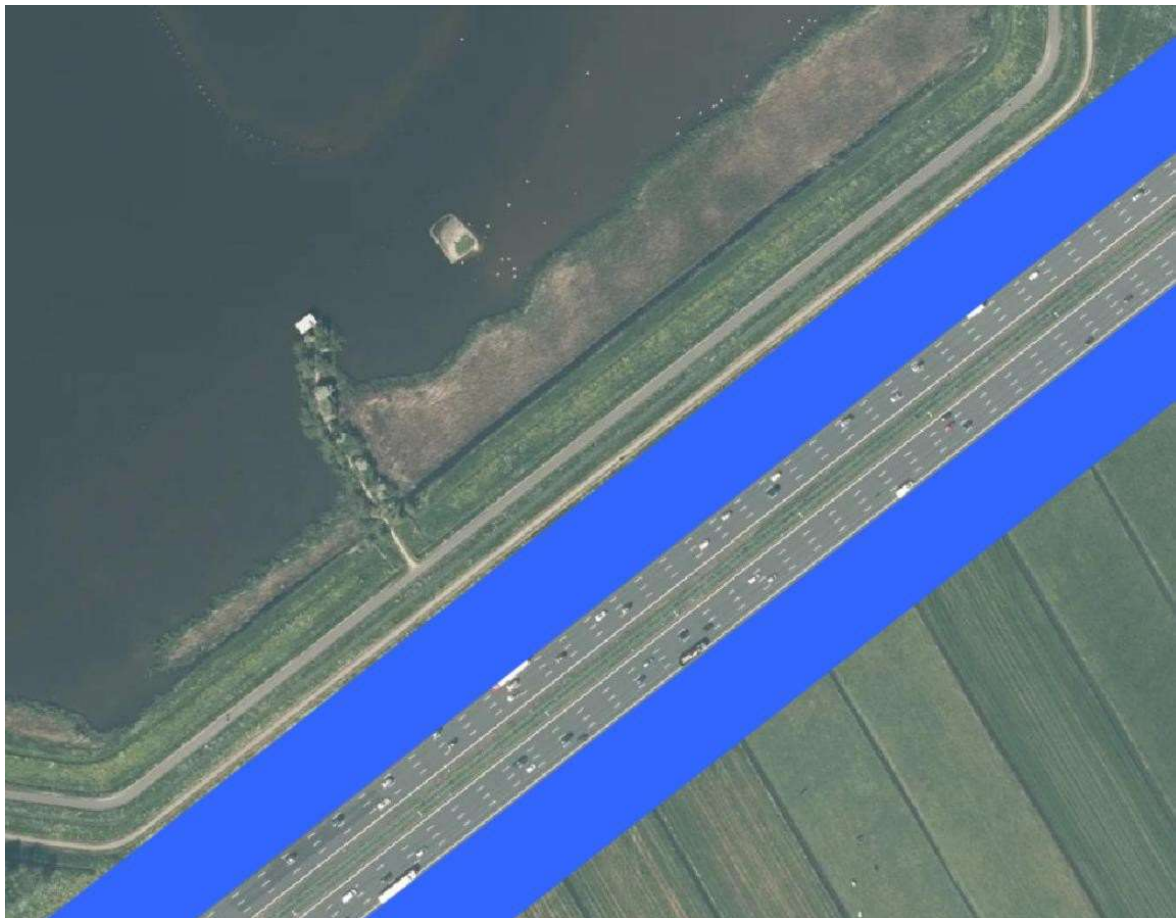
Naast het Barro is ook de Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro) in werking getreden. In het Barro is bepaald dat bij ministeriële regeling verschillende militaire terreinen, gebieden, objecten en zones worden aangewezen, waar gemeenten bij de vaststelling van bestemmingsplannen rekening mee moeten houden. In de Rarro wordt daar uitvoering aan gegeven.

Toetsing

De locatie ligt niet in een gebied dat is vastgelegd in het Barro. Wel ligt de locatie in het Rarro-gebied 'radarstations'. In verband met het radarverstoringsgebied geldt hier een maximale

bouwhoogte van 90 meter t.o.v. NAP. Het scherm vormt geen knelpunt met deze hoogtebeperking.

Verder wordt opgemerkt dat in het Rarro langs de A4 aan beide zijden een strook is opgenomen dat aangewezen is als 'reserveringsgebied voor verbreding van bestaande hoofdwegen'. De breedte van het reserveringsgebied bedraagt 34 meter en wordt gemeten vanaf de buitenste kantstreep van de weg. In deze strook is ruimte gereserveerd voor een mogelijke verbreding met één rijstrook. De beoogde locatie van het scherm ligt buiten het reserveringsgebied, zoals ook te zien op onderstaande figuur.

Figuur 3.1

Uitsnede Rarro-kaart 'reserveringsgebieden weg' met daarop in blauw aangegeven de reserveringsgebieden.

Er zijn verder geen beperkingen voor het project op de beoogde locatie. Dit plan is in lijn met het Barro en Rarro.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Zuid-Holland

Op 1 april 2023 is de actuele versie van de Omgevingsvisie Zuid-Holland in werking getreden. Centraal doel van het omgevingsbeleid is het verbeteren van de omgevingskwaliteit. Daarbij streeft de provincie naar een optimale wisselwerking tussen gewenste ruimtelijke ontwikkelingen en een

goede leefomgevingskwaliteit. Met het provinciaal omgevingsbeleid wordt aangesloten aan op de maatschappelijke doelen van de omgevingswet: het doelmatig benutten van de fysieke leefomgeving voor maatschappelijke opgaven en het bereiken en in stand houden van een goede omgevingskwaliteit. Onder 'omgevingskwaliteit' verstaat de provincie het geheel aan kwaliteiten die de waarde van de fysieke leefomgeving bepalen. Vanuit het beleid van de provincie gaat het hier om een samenvoeging van ruimtelijke kwaliteit (belevingswaarde, gebruikswaarde en toekomstwaarde) en milieukwaliteit (gezondheid en veiligheid).

De Omgevingsvisie biedt ruimte voor ontwikkeling met een waarborg voor kwaliteit. Belangrijkste visies voor het gebied zijn:

- Behoud en versterken ruimtelijke kwaliteit
- Stedelijke ontwikkelingen binnen bestaand stads- en dorpsgebied
- Reductie energieverbruik en CO2 emissie van de industrie
- Gezonde en aantrekkelijke leefomgeving

Voor dit project is vooral van belang dat de provincie streeft naar behoud en versterking van de recreatieve belevingswaarde van landschap, water en erfgoed. Het gaat hier onder meer over de belevingswaarde van bijzonder waardevolle gebieden inzake water en natuur, bijvoorbeeld het Hollands Plassengebied waar Vlietland onderdeel van is. Ook houdt dit in het verbinden van groenblauwe netwerken op een sportieve en recreatieve manier. De provincie draagt zorg voor het beheer en het doorontwikkelen van recreatiegebieden, -netwerken en -voorzieningen. Het recreatieve routenetwerk (voor fietsen, wandelen, varen en ruiters en menners) speelt daarbij een belangrijke rol. Kansrijke verbindingen zijn er met diverse andere maatschappelijke opgaven als natuur, erfgoed, economie, toerisme en klimaat.

Toetsing

Recreatiegebied Vlietland is een waardevol gebied waar natuur en water samen komen, en waar een uitgebreid recreatienetwerk doorheen ligt. Om de (recreatieve) belevingswaarde van dit gebied te verbeteren wordt er een geluidscherm langs de Vogelplas Starrevaart geplaatst, zodat geluidhinder als gevolg van de A4 verminderd wordt en de snelweg tevens niet meer zichtbaar is. Het project is daarom in lijn met de ambities van de provincie uit de Omgevingsvisie Zuid-Holland.

3.2.2 Omgevingsverordening Zuid-Holland

In de Omgevingsverordening is het beleid uit de provinciale Omgevingsvisie vertaald naar regels voor bestemmingsplannen. De huidige versie van de Omgevingsverordening is in werking getreden op 1 april 2023. Voor het onderhavige plan zijn in ieder geval de volgende artikelen relevant.

Artikel 6.9 Ruimtelijke kwaliteit

Een bestemmingsplan kan voorzien in een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling, mits is aangetoond dat de ruimtelijke kwaliteit per saldo ten minste gelijk blijft. Om de ruimtelijke kwaliteit te waarborgen wordt in het bestemmingsplan rekening gehouden met de beschermingscategorie, het gebiedstype en de relevante richtpunten voor ruimtelijke kwaliteit zoals die in de Omgevingsverordening zijn vastgelegd. Hierbij wordt de schaalverdeling inpassen, aanpassen en transformeren gehanteerd:

- Inpassen: de ruimtelijke ontwikkeling past binnen de bestaande gebiedsidentiteit, voorziet geen wijziging op structuurniveau, past bij de aard en schaal van het gebied en houdt rekening met de relevante richtpunten ruimtelijke kwaliteit, zodanig dat de ruimtelijke kwaliteit per saldo ten minste gelijk blijft;
- Aanpassen: de ruimtelijke ontwikkeling past binnen de bestaande gebiedsidentiteit, maar veroorzaakt wijziging op structuurniveau. Een dergelijke ontwikkeling wordt alleen toegestaan mits de ruimtelijke kwaliteit per saldo ten minste gelijk blijft door zorgvuldige inbedding van de ontwikkeling in de omgeving, rekening houdend met de relevante richtpunten ruimtelijke kwaliteit;
- Transformeren: de ruimtelijke ontwikkeling past niet binnen de bestaande gebiedsidentiteit. Een dergelijke ontwikkeling wordt uitsluitend toegestaan mits de ruimtelijke kwaliteit van de nieuwe ontwikkeling is gewaarborgd door een integraal ontwerp. Daarin wordt behalve aan de ruimtelijke kwaliteit van het gehele gebied ook aandacht besteed aan de fysieke en visuele overgang naar de omgeving en de fasering in ruimte en tijd en wordt ook rekening gehouden met de relevante richtpunten ruimtelijke kwaliteit.

Het gebiedstype en de relevante richtpunten voor ruimtelijke kwaliteit zijn vastgelegd in bijlage II kaart 14 bij de Omgevingsverordening. De landschappen (met bijbehorende richtpunten) die van toepassing zijn in het onderhavige gebied zijn als volgt.

Droogmakerijen (klei en veen)

- Behoud van de (ring)dijk en/of vaart als herkenbare landschappelijke structuurdrager en begrenzing van de droogmakerijpolders.
- De droogmakerij blijft als eenheid herkenbaar door het beleefbaar houden van de randen (ringdijk of –vaart) en het hoogteverschil tussen laaggelegen droogmakerij en omringend land.

Droogmakerijen (veen)

- Bewaren verkavelingspatroon. Lengtesloten zijn beeldbepalend en worden behouden.
- Behoud van maat en weidsheid van de poldereenheden. Eventuele nieuwe bebouwing en bouwwerken worden geplaatst binnen de bestaande structuren/ linten en niet in de veenweidepolders.

Infrastructuur

- Nieuwe of aan te passen infrastructuur wordt altijd beschouwd als een integrale gebiedsopgave inclusief inpassingsvraagstukken. Hieronder wordt naast ligging in het landschap ook verstaan; zorgvuldig omgaan met doorlopende landschappelijke structuren, logische oplossingen voor doorgaande ecologische en recreatieve verbindingen en behoud van gebruiks- en belevingswaarde van het omliggend gebied en logische verbinding met aansluitende infrastructuur.
- Een visuele relatie tussen weg en omgeving is gewenst. Waar wegen landschappelijke hoofdstructuren kruisen, dient de landschappelijke lijn als afzonderlijke structuur zichtbaar en herkenbaar te blijven. Deze 'contactpunten' (bijvoorbeeld tunnels, viaducten, aquaducten) worden met zorg ontworpen en de ruimtelijke kwaliteit wordt onderbouwd in de beeldkwaliteitsparagraaf.

Voor het gebiedsprofiel ter plaatse (Duin, Horst en Weide) zijn de volgende ambities van toepassing.

Droogmakerij Veen

De gecombineerde Starrevaart-Damhouderpolder bestaat uit open weidelandschap met een rationeel, langgerekt verkavelingspatroon. De droogmakerij is grotendeels in agrarisch gebruik als weideland. De Vliet vormt de strakke grens met de naastgelegen strandvlakte. De hoogteverschillen in het maaiveld zijn opvallend: de droogmakerij ligt zeker 3 meter lager. De polder wordt doorsneden door de A4. In de polder ligt de Vogelplas Starrevaart en het recreatiegebied Leidschendammerhout. Bebouwing is gekoppeld aan de ringdijk en ligt aan de Vliet. De Huiszitter – Meeslouwerpolder is met de aanleg van het zuidelijk deel van Vlietland volledig getransformeerd.

Ambities

- Nieuwe vormen van landgebruik zoals agrarische verbreding, natuurontwikkeling etc. sluiten aan bij de karakteristiek 'open polder met grasland'. Toenemende versnippering voorkomen;
- Bebouwing blijft gekoppeld aan de ringdijk, de polder zelf is onbebouwd. Nieuwe bebouwing past binnen de huidige korrelgrootte en typologie van het ontginningslint en binnen de strakke verkavelingsstructuur. Nieuwe erven worden groen omzoomd met erfbeplanting. Behoud van de zeer ruimte doorzichten naar het achterliggende landschap (zie ook linten blijven linten, trekvaartlint);
- Behoud van het karakteristieke langgerekte verkavelingspatroon.

Snelwegpanorama

De A4 doorsnijdt het veenweide- en droogmakerijenlandschap. De weggebruiker heeft richting het oosten een prachtig uitzicht op de open polders van het droogmakerijen- en veenweidelandschap. De polders aan de westzijde van de weg zijn grotendeels getransformeerd tot het recreatiegebied Vlietland en Leidschendammerhout. Hier wordt het beeld voornamelijk bepaald door bosschages en recreatieplassen. Daarachter kan de passerende automobilist zo nu en dan ook een glimp opvangen van de Vliet met de bijbehorende bebouwing.

Ambities

- De visuele relatie tussen de weg en de omgeving maximaliseren door het zicht op het landschap te handhaven. Weg behouden als kale lijn in het landschap en niet inplanten of afschermen;
- Verrommeling van het landschap langs de snelweg zoveel mogelijk beperken. Aandacht voor eventuele overhoeken die ontstaan bij de aanpassing van de snelweg en de op- en afritten. Deze inrichten op een manier die rekening houdt met het behoud van het zicht op het landschap, bijvoorbeeld met lage, gebiedseigen beplanting;
- Daar waar geluidsschermen of -wallen noodzakelijk zijn, worden deze zorgvuldig ingepast. Transparantie of het gebruik van beplanting met gebiedseigen soorten zijn uitgangspunt, waardoor de overgang van landschap naar infrastructuur en stad wordt verzacht.

Plas

De Vogelplas Starrevaart is aangelegd als natuurcompensatie voor Vlietland, water en rietlanden. Vanaf de omliggende kaden is zicht mogelijk op de plas en de vogelpopulaties.

Ambities

- Behoud en versterking van de ecologische betekenis van de Vogelplas Starrevaart en beleefbaarheid van de natuur.

Hoofdfietsroute

Verspreid door Duin Horst en Weide ligt een netwerk van fiets- en wandelroutes. De basis hiervan is goed, maar er is nog wel een aantal ontbrekende schakels. Het recreatieve netwerk van fiets- en wandelpaden maakt het gebied beleefbaar en toegankelijk. De mate van toegankelijkheid wordt bepaald door de ecologische en functionele randvoorwaarden. Zo zijn de natuurlijke duinen beperkt toegankelijk vanwege de hoge natuurwaarden en de winning van drinkwater. Ook het weidevogelgebied in de Duivenvoordse en Veenzijdse polder is slechts beperkt toegankelijk.

Ambities

- Ontwikkelen van een compleet en (verkeers)veilig netwerk van wandel- en fietsroutes door het gebied zodat het landschap toegankelijk en beleefbaar wordt. Vooral aandacht voor routes in oost-west richting die de verschillende landschappen verbinden.
- De wandel- en fiets- en vaarroutes op elkaar aansluiten. Op strategische knooppunten voorzieningen ontwikkelen. De knooppunten hebben een representatieve uitstraling.

Weide

Kenmerkend voor het gebied is de unieke reeks van uiteenlopende landschappen parallel aan de kust: Duin, Horst en Weide. Een denkbeeldige doorsnede omvat 1) het natuurlijke duinlandschap, 2) de besloten strandwallen met landgoederen, boerderijen, buitens en dorpen en de open strandvlaktes daartussen en 3) de weidsheid van de polders van het veenweidegebied en droogmakerijen helemaal in het oosten. Dit zeer afwisselende landschap, vol contrasten is een grote kwaliteit en is uniek in Nederland.

Ambities

- Versterken van de kwaliteit en identiteit van de opeenvolgende landschappen en de contrasten daartussen.
- Versterken van de oost-westverbindingen en ontwikkelen van strategische knooppunten in het routenetwerk om de opeenvolging van de landschappen beter te beleven.

Toetsing

3.2.2.1 Beschermingscategorie

De locaties vallen onder de gebiedstypen Natuurnetwerk Nederland (beschermingscategorie 1), groene buffer en recreatiegebied (beschermingscategorie 2) en buitengebied (beschermingscategorie 3). Leidend in de beoordeling van ruimtelijke kwaliteit is Natuurnetwerk Nederland. Ingevolge beschermingscategorie 1 kan op deze locatie ontwikkelingen mogelijk gemaakt worden die onder de noemer 'inpassen' vallen. In het onderhavige project is sprake van een ontwikkeling die past bij de bestaande gebiedsidentiteit. Er wordt geen wijziging voorzien op structuurniveau, aangezien gebiedsstructuren en perceelsgrenzen ongewijzigd blijven. Het scherm volgt de bestaande structuur van het ruiterspad. Tevens past het project bij de aard en schaal van het gebied. De bouwwerken zijn slechts 3,5 meter hoog, waarmee de openheid in het gebied behouden blijft. Er is daarom sprake van inpassing. Op basis van de Omgevingsverordening Zuid-Holland is er daarom op voorhand geen belemmering voor dit plan.

In artikel 6.9e (t.a.v. Natuurnetwerk Nederland) is verder vastgelegd dat er geen ruimtelijke ontwikkeling mag plaatsvinden die de instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden (in dit geval dus het Natuurnetwerk Nederland) significant beperken, of leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van die gebieden. In een quick scan ecologie is beoordeeld dat hiervan in onderhavig project geen sprake van is. In paragraaf 4.9 wordt hier nader op ingegaan.

In artikel 6.9b (t.a.v. recreatiegebied) is vastgelegd dat een ruimtelijke ontwikkeling toegestaan kan worden indien:

- de ontwikkeling geen beperking oplevert voor de openbare toegankelijkheid van het gebied, rekening houdend met het huidige gebruik van het gebied;
- de ontwikkeling gericht is op de vergroting van de diversiteit en de kwaliteit van het recreatiegebied en ook de recreatieve waarde van het gebied zal versterken;
- de ontwikkeling past bij de uitstraling en het recreatieve gebruik van het gebied;
- de ontwikkeling bijdraagt aan de samenhang tussen binnenstedelijke en buitenstedelijke groen- en waterstructuren; en
- de ontwikkeling zo mogelijk gekoppeld wordt aan recreatie knooppunten en cultuurhistorisch erfgoed.

Aan bovenstaande punten wordt voldaan. Het gebied blijft toegankelijk, de recreatieve waarde verbetert, de uitstraling verbetert en er wordt aangesloten bij de groenstructuren, waterstructuren en recreatieve knooppunten.

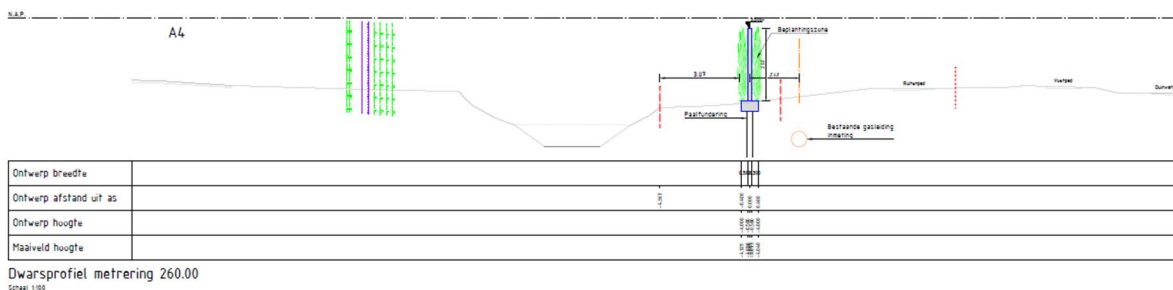
In artikel 6.9d (t.a.v. groene buffer) is vastgelegd dat een ruimtelijke ontwikkeling toegestaan kan worden voor zover dit geen grootschalige ontwikkelingen behelzen en de bufferfunctie blijkens een

afdoende motivering niet onevenredig wordt verstoord. Onderhavig project voldoet hier aan. De gebiedskwaliteiten (zoals de functie van het gebied als tegenhanger van de stedelijke verdichting, de identiteit en de bescherming die het gebied biedt tegen grootschalige stedelijke ontwikkeling) blijven behouden.

In artikel 6.9a (t.a.v. buitengebied) is vastgelegd dat een ruimtelijke ontwikkeling toegestaan kan worden mits de openheid en het groene karakter van het landschap niet onevenredig wordt aangetast. Ook hier voldoet onderhavig project aan. De openheid en de structuur van het landschap en de vergezichten blijven behouden en het onderscheid tussen stad en buitengebied blijft ongewijzigd. Ook blijft het groene karakter, het type functies en de kenmerkende verschijningsvormen van het landschap ongewijzigd.

3.2.2.2 Landschap en gebiedsprofiel

Aan de richtpunten uit de landschappen 'droogmakerijen (klei en veen)', 'droogmakerijen (veen)' en 'infrastructuur' wordt zo goed mogelijk voldaan. De landschappelijke structuurdragers, begrenzingen en verkavelingspatronen blijven behouden door het inpassen van de bouwwerken. Zo wordt het scherm parallel ingepast langs de lengtesloot tussen de Vogelplas Starrevaart en de A4 (bestaande structuren), en blijft de (lager gelegen) sloot vanaf de A4 beleefbaar. Ook de hoogteverschillen blijven daarom beleefbaar en het verkavelingspatroon wordt niet aangetast. Zie ook onderstaand figuur met een dwarsdoorsnede van tracé 4.

Een effect op de visuele relatie tussen de weg en omgeving wordt zo minimaal mogelijk gehouden. Zo is er geen sprake van dat het te realiseren bouwwerk landschappelijke structuren kruist, en hoeven er geen contactpunten ontworpen te worden. De geluid- en zichtwerende voorziening sluit derhalve aan bij de infrastructuur.

Doordat het scherm wordt geplaatst op de smalle strook grond tussen de Vogelplas Starrevaart en de A4, langs de sloot, is er geen negatief effect op het weideland van de droogmakerij Starrevaart-Damhouderpolder. Ook de bebouwing aan de Ringdijk en de Vliet wordt niet aangetast.

Het snelwegpanorama wordt langs de geluid- en zichtwerende voorziening beïnvloed, maar wordt wel tot een minimum behouden. De geluid- en zichtwerende voorziening is noodzakelijk om de recreatiebeleving aan de zijde van het recreatiegebied zo goed mogelijk te houden. Wel wordt het tracé zo kort mogelijk gehouden. Aan de noord- en zuidzijde van het scherm vindt er

groenverdichting plaats, zodat de overgang van landschap naar infrastructuur wordt verzacht. Het scherm zorgt er ook uitsluitend voor dat het zicht op de plas verminderd wordt, maar niet van de Gecombineerde Starrevaat en Damhouderpolder.

De plas zelf en de ecologische betekening worden niet aangetast. Vanaf de omliggende kade blijft het zicht op de vogelpopulaties mogelijk en blijft de beleefbaarheid van de natuur behouden. Het recreatienetwerk van wandel-, fiets- en vaarroutes wordt niet aangetast.

Vanwege de relatief beperkte omvang van de ingreep is er ook geen invloed op de reeks landschappen parallel aan de kust: Duin, Horst en Weide. De denkbeeldige doorsnede met 1) het natuurlijke duinlandschap, 2) de besloten strandwallen met landgoederen, boerderijen, buitens en dorpen en de open strandvlaktes daartussen en 3) de weidsheid van de polders van het veenweidegebied en droogmakerijen helemaal in het oosten blijft onaangetast.

Het project is in lijn met de regels uit de Omgevingsverordening Zuid-Holland.

3.2.3 Ontwikkelperspectief Vlietland

Op initiatief van de provincie is in 2021 het Ontwikkelperspectief Vlietland opgesteld. Dit beleidsdocument geeft inzicht in het bijzondere karakter van Vlietland en beschrijft manieren om de recreatie en de natuur te versterken. De rode draad voor het ontwikkelperspectief is het jaarrond aantrekkelijk maken van Vlietland voor diverse doelgroepen. Het ontwikkelperspectief kent drie hoofdambities:

1. Het creëren van een groene omgeving die zowel de natuurwaarde als de recreatiewaarde verhoogt en versterkt;
2. Recreatief aanbod voor iedereen;
3. Vlietland duurzaam bereikbaar en toegankelijk, door het stimuleren en faciliteren van fietsers naar Vlietland, inrichten van overstappunten en toevoegen van heldere bewegwijzering.

De ambities zijn verdeeld in de onderstaande thema's.

1. Groen voor recreatie en natuur

- Vlietland onderdeel van meerdere ecologische verbindingzones
- Heldere zonering binnen Vlietland
- Vergroten natuurwaarde bij bosvakken
- Klimaatbestendige inrichting
- Landschappelijke inpassing geluidswerende voorziening

2. Aanbod voor iedereen

- Strandzones opwaarderen en complementair aan elkaar maken
- Strandzones opschonen
- Onderscheidend programma
- Toevoegen (natuurlijke) speelplekken nabij strandzones
- Opwaardering basisvoorzieningen

3. Duurzaam bereikbaar en toegankelijk

- Fietsverkeer stimuleren
- Verbeteren wandelpaden
- Sociale veiligheid vergroten
- Inrichting van overstappunten en mobiliteitshubs
- Bushalte dicht bij noordoostelijke entree Vlietland
- Elektrisch vervoer stimuleren
- Opwekken duurzame energie

Relevant voor het onderhavige project is de geluidwerende voorziening en landschappelijke inpassing. Hierover is het volgende toegelicht in het ontwikkelperspectief: *“Langs heel Vlietland en met name aan de noordoostzijde zorgt de huidige snelweg voor geluidsoverlast bij bezoekers in het gebied. Het is daarom van belang om een aantrekkelijke, groene en geluidswerende voorziening te treffen in de vorm van schermen, aarden wallen, in combinatie met bomen en onderbeplanting”*. Er is verder toegelicht dat langs de A4 een geluidwerende voorziening (wal, scherm of combinatie) gerealiseerd wordt van minstens 3,5 meter hoog. Door het landschappelijk in te passen wordt de positieve invloed van de geluid- en zichtwerende voorziening op de recreatieve beleving van Vlietland verhoogd en de ruimtelijke kwaliteit en de natuurwaarde mogelijk verder vergroot. Naast de geluidwerende functie is ook verzocht om de nieuwe geluidswerende voorzieningen zo te maken dat er geen zicht meer vanuit Vlietland op de snelweg is.

Toetsing

Het ontwikkelperspectief Vlietland is niet van toepassing op tracé 4. Hiervoor wordt verwezen naar de toetsing aan de richtpunten van de landschappen en gebiedsprofielen uit de Omgevingsverordening van de provincie Zuid Holland (paragraaf 3.2.2.2).

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Ruimte voor Wensen 2040 herijking 2012

De Structuurvisie Ruimte voor Wensen 2040 herijking 2012 is vastgesteld op 2012-09-25.

Recreatiegebied Vlietland ligt op de structuurvisiekaart in de Vlietzone en in het Buitengebied, tussen de identiteitsdragers Vlietoever en de A4-passage. Ambities voor de Vlietzone zijn:

- Benutten en verder versterken van de groenblauwe kwaliteiten en de recreatieve potentie van de Vlietzone;
- Grote ruimtelijke dynamiek creëren op de middellange en lange termijn in samenhang met verbetering van de bereikbaarheid (MIRT-opgaven Haaglanden);
- Versterken van de identiteit van de kernen en benutten van de ligging van de oude kernen en cultuurhistorische kwaliteiten aan de Vliet;
- Excellente woonmilieus creëren aan de Vlietoever.

Voor Vlietland is benoemd dat het recreatienetwerk verder uitgebreid wordt, en dat er bijvoorbeeld recreatiewoningen gerealiseerd gaan worden.

Toetsing

Het onderhavig project is in lijn met de gemeentelijke Structuurvisie Ruimte voor Wensen 2040 herijking 2012.

4 Milieu- en omgevingsaspecten

In het kader van een ruimtelijke procedure moet voor een aantal wettelijk verplichte haalbaarheidsaspecten aangetoond te worden dat het plan uitvoerbaar is. Bij iedere ruimtelijke ontwikkeling moet inzichtelijk gemaakt worden of er vanuit milieu hygiënisch oogpunt belemmeringen en/of beperkingen aanwezig zijn voor de directe omgeving en de beoogde ontwikkeling zelf. De milieu-kwaliteit vormt dan ook een belangrijke afweging bij de ontwikkeling van ruimtelijke functies.

In dit hoofdstuk wordt voor de ontwikkeling nader ingegaan op de verschillende aspecten; indien noodzakelijk is aanvullend onderzoek uitgevoerd.

4.1 Milieueffectrapportage

De milieueffectrapportage (hierna: m.e.r.) is bedoeld om vooraf de mogelijke milieueffecten van plannen en besluiten in beeld te brengen en deze een volwaardige rol te laten spelen bij de besluitvorming over plannen en besluiten. Het maken van een milieueffectrapport (m.e.r.) of m.e.r.-beoordeling is verplicht bij de voorbereiding van plannen en besluiten van de overheid over initiatieven en activiteiten van publieke en private partijen die (aanzienlijke) nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Dit betekent dat de plannen of activiteiten ook een bepaalde omvang moeten hebben om m.e.r.-(beoordelings)plichtig te zijn.

Aan de hand van de in het Besluit milieueffectrapportage omschreven m.e.r.-plichtige activiteiten met de bijbehorende drempelwaarden, kan worden bepaald of een project m.e.r.-plichtig (C-lijst) dan wel m.e.r.-beoordelingsplichtig (D-lijst) is. De drempelwaarden in het Besluit m.e.r. zijn gebaseerd op algemene kenmerken van een activiteit en een globale aanname dat bij gevallen onder de drempelwaarde geen belangrijke nadelige milieugevolgen optreden. Dat hoeft echter niet altijd het geval te zijn: in bepaalde gevallen kan een activiteit met een kleinere omvang ook belangrijke nadelige milieugevolgen hebben. Om te voorkomen dat er bij projecten met een kleinere omvang belangrijke milieugevolgen over het hoofd worden gezien is het voor alle projecten die voorkomen op de D-lijst en die onder de drempelwaarden liggen verplicht om een m.e.r.-beoordeling uit te voeren.

4.1.1 Beoordeling

Het aanleggen van een geluid- en zichtwerende voorziening in de vorm van een scherm is geen activiteit die in het besluit m.e.r. opgenomen is. Er hoeft daarom geen milieueffectrapportage of m.e.r.-beoordeling uitgevoerd te worden.

4.1.2 Conclusie

Het aspect milieueffectrapportage vormt geen belemmering voor dit plan.

4.2 Verkeer en parkeren

Het geluidscherm zorgt niet voor een verkeersaantrekkende werking. Er is tevens geen sprake van een parkeerbehoefte.

4.2.1 Conclusie

De aspecten verkeer en parkeren vormt geen belemmering voor dit plan.

4.3 Luchtkwaliteit

In de Wet milieubeheer (Wm) zijn kwaliteitseisen voor de buitenlucht opgenomen. Titel 5.2 Wm 'Luchtkwaliteitseisen' wordt kortweg aangeduid als de Wet luchtkwaliteit. In artikel 5.16 van de Wm is vastgelegd dat voor een plan dat 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdraagt aan de luchtkwaliteit, geen uitgebreid luchtkwaliteit onderzoek uitgevoerd hoeft te worden en het plan doorgang kan vinden. Met andere woorden, draagt een project niet of niet in betekenende mate bij aan luchtverontreiniging, dan is er geen belemmering.

De Wet luchtkwaliteit maakt onderscheid tussen grote en kleine ruimtelijke projecten. Een project is klein als het slechts in geringe mate, ofwel niet in betekenende mate (NIBM), leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit. De grens ligt bij een verslechtering van maximaal 3% van de grenswaarden voor de luchtkwaliteit. Grotere projecten die in betekenende mate bijdrage kunnen worden opgenomen in het NSL, als is aangetoond dat de effecten van dat project worden weggenomen door de maatregelen van het NSL. Met projecten die 'niet in betekenende mate' bijdragen aan de luchtverontreiniging is rekening gehouden in de autonome ontwikkeling van de luchtkwaliteit.

Het Besluit en de Regeling 'niet in betekenende mate' bevatten criteria waarmee kan worden bepaald of een bepaald project wel of niet als 'in betekenende mate' moet worden beschouwd. NIBM projecten kunnen - juridisch gezien - zonder toetsing aan de grenswaarden voor wat betreft het aspect luchtkwaliteit uitgevoerd worden.

In het Besluit NIBM is in artikel 5 een zgn. anticumulatiebepaling opgenomen. Hiermee wordt de verplichting opgelegd om nieuwe plannen die van dezelfde ontsluitingswegen gebruik maken en individueel als NIBM aan te merken zijn, ook als één geheel te beschouwen. Hiermee wordt voorkomen dat een groot plan met een grote invloed op de luchtkwaliteit opgedeeld wordt in kleinere NIBM deelplannen.

4.3.1 Beoordeling

Het geluidscherm heeft geen emissie. Ook leidt het, zoals eerder geconcludeerd, niet tot een toename in verkeersbewegingen. Het plan heeft daarom geen effect op de luchtkwaliteit.

4.3.2 Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor dit plan.

4.4 Geluid

Geluid beïnvloedt vaak de kwaliteit van de leef- en woonomgeving. De belangrijkste geluidbronnen die in het kader van de ruimtelijke ordening van belang zijn, zijn wegverkeer, railverkeer en bedrijven. De mate van acceptatie en hinder is onder meer afhankelijk van de functie van het geluidbelaste object – hiervoor kent de wet 'geluidgevoelige bestemmingen' zoals wonen, zorg en onderwijs.

De regels en normen van de Wet geluidhinder zijn in de volgende gevallen van toepassing bij het vaststellen van een ruimtelijk plan:

- bestemmen van gronden voor nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen binnen een zone;
- bestemmen van gronden voor aanleg van nieuwe gezoneerde (spoor) wegen (niet zijnde rijkswegen of hoofdspoorwegen vallend onder de Wet milieubeheer);
- reconstructie van gezoneerde wegen (niet zijnde rijkswegen);
- bestemmen van gronden voor gezoneerde industrieterreinen;
- wijzigen van de grenzen van gezoneerde industrieterreinen of bijbehorende zones.

De Wet geluidhinder kent voorkeursgrenswaarden waarbinnen een geluidgevoelige bestemming altijd kan worden gerealiseerd. Onder voorwaarden kan er een ontheffing van de voorkeursgrenswaarde worden verleend ('hogere waarde') tot aan een zekere maximale ontheffingswaarde. Bij een geluidbelasting boven de maximale ontheffingswaarde zijn geluidgevoelige bestemmingen niet toegestaan. Hierop kan een uitzondering worden gemaakt indien er gebruik wordt gemaakt van 'dove gevels'. De grenswaarden zijn voor wegverkeer 48-53 dB voor rijkswegen en 48-63 dB voor lokale wegen, voor spoorweglawaai 55-68 dB en voor gezoneerde industrieterreinen 50-55 dB(A).

Bij een geluidbelasting tussen de voorkeursgrenswaarde en de maximale ontheffingswaarde moet akoestisch onderzoek uitsluitend te geven over de te verwachten geluidbelasting en de doeltreffendheid van maatregelen om een overschrijding van grenswaarden te voorkomen.

4.4.1 Beoordeling

Een geluidsschermbaan is geen geluidgevoelige functie en tevens is er geen sprake van een bedrijfsmatige activiteit die geluidemissies met zich meebrengt. Er is daarom geen toetsing nodig in het kader van de Wet geluidhinder of het Activiteitenbesluit.

Opgemerkt wordt dat het geluidsschermbaan wordt gerealiseerd om geluidhinder als gevolg van de A4 te verminderen, waarmee de beleving in het recreatiegebied verbetert. Onderzoek van Sweco in het kader van de verdere uitwerking van de motie van

Provinciale Staten uit 2019 heeft uitgewezen dat voor het tracé langs de Vogelplas Starrevaart een geluidscherm met een hoogte van 3,5 meter zorgt voor een hoorbare vermindering van het geluid (meer dan 3 dB, wat betekent een halvering van het geluid) direct aan de achterzijde van het scherm. Tevens is er gekozen voor een ontwerp met absorberende schermen zodat er geen sprake is van een toename van geluid naar de andere zijde van de Rijksweg A4 (waaronder Stompwijk) als gevolg van geluidreflectie.

4.4.2 Conclusie

Het geluidscherm heeft een positief effect op de geluidssituatie in het recreatiegebied achter het scherm en geen negatief effect aan de andere kant van de A4 als gevolg van geluidreflectie.

4.5 Bedrijven en milieuzonering

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) bepaalt dat overheden bij het vaststellen van ruimtelijke plannen moeten aantonen dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening (Wro artikel 3.1 lid 1). Onderdeel hiervan is het zorgen voor een goede milieuzonering: de overheid moet erop toe te zien dat er voldoende afstand in acht wordt genomen tussen enerzijds functies die hinder of gevaar veroorzaken (bijvoorbeeld bedrijven), en anderzijds functies die daar last van hebben (bijvoorbeeld woningen). Die afstand moet ook weer niet onnodig groot zijn, omwille van een efficiënt ruimtegebruik.

De VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' editie 2009 is een hulpmiddel voor milieuzonering in de ruimtelijke planvorming. Met milieuzonering kan ervoor worden gezorgd dat nieuwe bedrijven op een verantwoorde afstand van gevoelige bestemmingen worden gesitueerd. Milieuzonering beperkt zich tot de milieuaspecten met een ruimtelijke dimensie: geluid, geur, gevaar en stof.

De publicatie hanteert een tweetal verschillende omgevingstypen voor de richtafstanden: het omgevingstype 'gemengd gebied' en het omgevingstype 'rustige woonwijk/rustig buitengebied'. Gemengde gebieden betreffen gebieden die langs hoofdinfrastructuur liggen en/of gebieden met matige tot sterke functiemenging. In een rustige woonwijk en in rustig buitengebied komen vrijwel geen andere functies voor. De richtafstanden gelden voor een gemiddeld nieuw bedrijf en gaan uit van een rustig woongebied. Voor gemengde gebieden kunnen de richtafstanden, zonder dat dit ten koste gaat van het leefklimaat, met één afstandsstap worden verlaagd als sprake is van omgevingstype 'gemengd gebied'. In de navolgende tabel zijn de richtafstanden weergegeven.

milieucategorie	richtafstand (in meters)	
	rustige woonwijk	gemengd gebied
1	10	0
2	30	10
3.1	50	30
3.2	100	50
4.1	200	100
4.2	300	200
5.1	500	300
5.2	700	500
5.3	1.000	700
6	1.500	1.000

Tabel 4.1

Overzicht richtafstanden VNG-publicatie

De bovengenoemde richtafstanden voor een rustige woonwijk en gemengd gebied gaan uit van het principe van functiescheiding. Binnen gebieden waar functiemenging is, bijvoorbeeld in een centrumgebied met veel winkels en voorzieningen, is er sprake van milieubelastende en milieugevoelige functies die op korte afstanden van elkaar gesitueerd zijn. De richtafstanden uit tabel 4.1 zijn dan niet meer toepasbaar. In dat geval wordt er middels categorieën aangegeven onder welke omstandigheden activiteiten inpasbaar zijn:

- Categorie A activiteiten zijn toegestaan aanpandig aan woningen;
- Categorie B activiteiten zijn toegestaan aanpandig aan woningen indien ze bouwkundig van elkaar afgescheiden zijn;
- Categorie C activiteiten zijn alleen toegestaan indien ze gesitueerd zijn aan een hoofdweg.

4.5.1 Beoordeling

Een geluidscherm is noch een milieubelastende noch een milieugevoelige functie. In het onderhavige geval heeft het juist een positief effect op het woon- en leefklimaat aan de zijde van het recreatiegebied aangezien er sprake is van een halvering van de geluidbelasting direct achter het scherm en betonelement (zie ook paragraaf 4.4).

4.5.2 Conclusie

Het aspect bedrijven en milieuzonering vormt geen belemmering voor dit plan.

4.6 Externe veiligheid

Het algemene rijksbeleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving van:

- Het gebruik, de opslag en de productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- Het transport van gevaarlijke stoffen (openbare wegen, water- en spoorwegen);
- Het transport van aardgas en brandstoffen door buisleidingen;

- Het gebruik van luchthavens en overige risicobronnen zoals bijvoorbeeld windturbines hoogspanningslijnen en zendmasten.

Het beleid voor inrichtingen is vastgelegd in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi), voor zover de risico's door een inrichting worden veroorzaakt. Voor ondergrondse buisleidingen gelden het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb).

Voor het transport van gevaarlijke stoffen gelden sinds 1 april 2015 het Besluit externe veiligheid transportroutes en de Regeling Basisnet. De Basisnetten Weg, Water en Spoor geven de verhouding aan tussen ruimtelijke ordening en de risico's van het vervoer van gevaarlijke stoffen over rijkswegen, hoofdvaarwegen en spoorwegen.

De normering voor risico's als gevolg van het transport, het gebruik en de opslag van gevaarlijke stoffen en windturbines is gebaseerd op enkele begrippen.

- Het *plaatsgebonden risico* (PR) is de kans dat een persoon die zich altijd op een bepaalde plaats bevindt, overlijdt als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Voor het plaatsgebonden risico geldt voor kwetsbare objecten een grenswaarde van 10^{-6} per jaar (kans op één dode per jaar, mag één op de miljoen zijn). Voor beperkt kwetsbare objecten geldt deze waarde als richtwaarde.
- Het *groepsrisico* (GR) is de kans per jaar dat in één keer een groep van een bepaalde grootte dodelijk slachtoffer wordt van een ongeval. Hoe meer mensen nabij de bron verblijven, hoe groter het groepsrisico. Het groepsrisico wordt vergeleken met de oriëntatiewaarde: met de kans op een ongeval met 10 dodelijke slachtoffers van 10^{-5} per jaar, met de kans op een ongeval met 100 dodelijke slachtoffers van 10^{-7} per jaar, en met de kans op 1000 of meer dodelijke slachtoffers van 10^{-9} per jaar.

Het bevoegd gezag moet bij een nieuwe ontwikkeling bepalen of er sprake is van een aanvaardbaar risico. Vervolgens moet het bevoegd gezag over de hoogte van het groepsrisico verantwoording moeten afleggen. Bij de verantwoording van het groepsrisico door het bevoegd gezag wordt er nader gekeken naar de gevolgen van de diverse scenario's die zich kunnen voltrekken. Zo kan er gekeken worden naar de mogelijkheden voor het terugbrengen van de risico's en optredende effecten, de zelfredzaamheid van personen en de mogelijkheden voor bestrijding en hulpverlening.

Voor het transport van gevaarlijke stoffen is het Besluit Externe Veiligheid Transportroutes van toepassing (Bevt). Wanneer het ruimtelijk plan binnen 200 meter van een transportroute gelegen is moet ook aandacht worden geschonken aan de volgende aspecten:

- Dichtheid van personen en de verwachte veranderingen.
- Hoogte van het groepsrisico.

- Maatregelen ter beperking van het groepsrisico (waaronder stedenbouwkundige opzet, bouwkundige voorzieningen en voorzieningen met betrekking tot de inrichting van de openbare ruimte).
- Mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkelingen met een lager groepsrisico en de voor- en nadelen daarvan.

Er is echter sprake van een uitzondering wanneer:

- Het groepsrisico, niet hoger is dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde.
- Het groepsrisico, niet meer dan tien procent toeneemt en de oriëntatiewaarde niet wordt overschreden.

In dat geval hoeft alleen te worden gekeken naar de eerstgenoemde aspecten van bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid.

4.6.1 Beoordeling

Ontwikkeling in relatie tot omgeving

Het geluidscherm heeft in beginsel geen invloed op de veiligheid in het gebied. Er is geen sprake van een nieuwe functie die tot een risicovolle inrichting behoort, en ook wordt geen transportroute voor gevaarlijke stoffen of een brandstofleiding mogelijk gemaakt.

Omgeving in relatie tot de ontwikkeling

Langs de zuidzijde van het geluidscherm ligt een gasleiding van de Gasunie. In het vigerende bestemmingsplan is voor deze leiding een dubbelbestemming opgenomen met een breedte van 5 meter aan weerszijden van de leiding.

Het geluidscherm wordt gerealiseerd binnen de dubbelbestemming. Hiervoor heeft afstemming met de leidingbeheerder (Gasunie) plaats gevonden.

De Gasunie heeft inmiddels laten weten dat er waarschijnlijk geen beperkingen zijn om het scherm op circa 2,5 meter van de leiding te plaatsen. Het formele advies wordt verstrekt zodra het definitieve ontwerp vaststaat.

In ieder geval moeten de werkzaamheden worden uitgevoerd conform de NEN3650 en VELIN graafvoorwaarden. Het uitgangspunt is dat bij de werkzaamheden hiermee rekening wordt gehouden. In dat geval zijn er geen belemmeringen.

Verder zijn er geen risicobronnen in de omgeving die een belemmering kunnen vormen voor de realisatie van het geluidscherm en de aarden wal met betonelement. Er is geen sprake van een

nieuwe kwetsbare of beperkt kwetsbare functie. Verdere toetsing als gevolg van de gasleiding, andere buisleidingen of de A4 als transportroute voor gevaarlijke stoffen kan daarom achterwege blijven.

4.6.2 Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor dit plan.

4.7 Bodem

In het kader van een 'goede ruimtelijke ordening' is het van belang om de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem in kaart te brengen. Duidelijk moet zijn of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het huidige of toekomstige gebruik van die bodem en hoe deze optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Uitgangspunt is dat de bodemkwaliteit als gevolg van aanwezige bodemverontreiniging geen onaanvaardbaar risico oplevert voor de gebruikers van de bodem. Bovendien mag de bodemkwaliteit niet verslechteren door grondverzet (bijvoorbeeld graafwerkzaamheden). Dit is het zogenaamde stand still-beginsel.

4.7.1 Beoordeling

In het kader van het project is een milieuhygiënisch vooronderzoek uitgevoerd (zie bijlage I). Uit het onderzoek blijkt dat er concrete aanwijzingen zijn dat 10 locaties langs de Vogelplas Starrevaart verdacht zijn op het voorkomen van bodemverontreiniging, in de vorm van een slootdemping. Eén van de locaties ligt in de nabijheid van het tracé van het geluidscherm. De aanbeveling uit het onderzoek is om bij de slootdempingen een aanvullend bodemonderzoek uit te voeren voordat er grondroerende activiteiten kunnen plaatsvinden.

4.7.2 Conclusie

Het aspect bodemkwaliteit vormt naar verwachting geen belemmering voor dit plan. Wel moet er eerst een aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd worden bij de slootdempingen voordat er grondroerende activiteiten kunnen plaatsvinden.

4.8 Waterhuishouding

Besluit ruimtelijke ordening

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) dient in ruimtelijke plannen een waterparagraaf te worden opgenomen. Hierin wordt de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie uiteengezet (de watertoets). De watertoets is een waarborg voor water in ruimtelijke plannen en besluiten. Waterhuishoudkundige doelstellingen worden daarbij expliciet en op een evenwichtige wijze in beschouwing genomen binnen deze plannen/besluiten. De waterhuishouding wordt hierbij op een integrale wijze benaderd. Zowel het oppervlaktewater als het grondwater moeten dus (in samenhang) in beschouwing worden genomen. Daarbij gaat het naast de kwantiteit ook om de kwaliteit. De integrale benadering van de waterhuishouding betekent ook dat de waterhuishouding moet worden benaderd in samenhang met andere beleidsvelden.

Waterwet

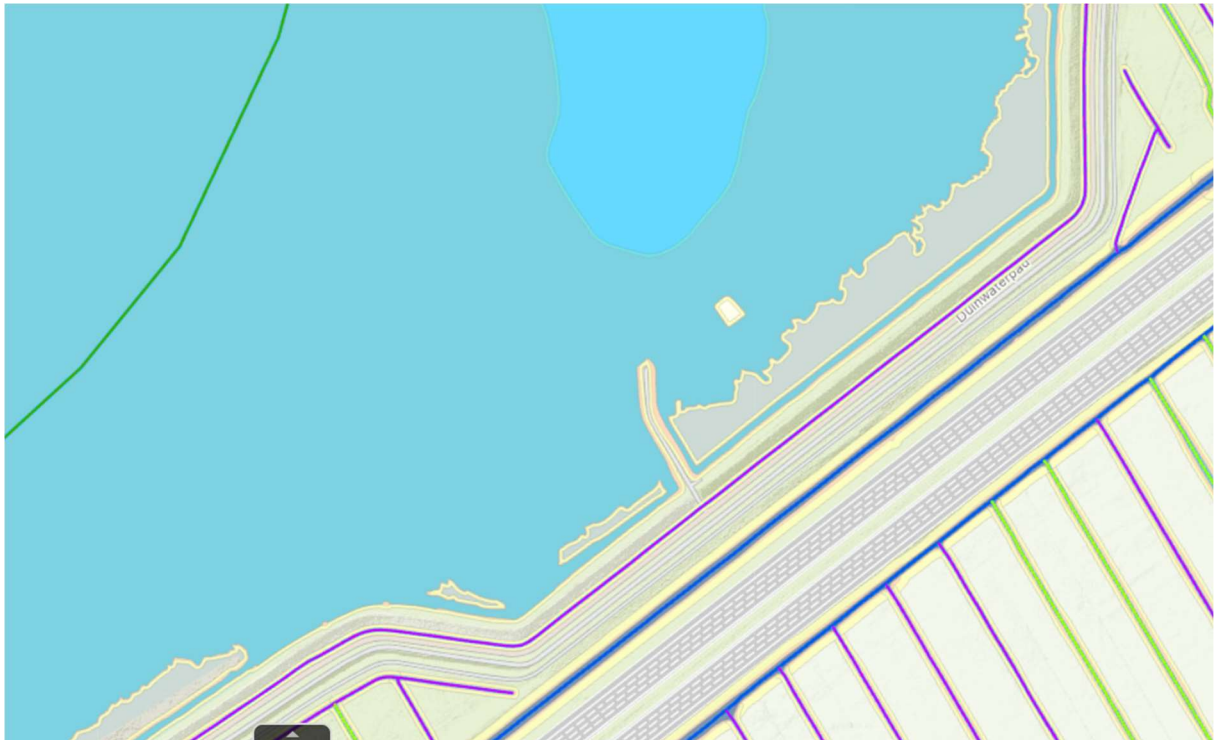
In de Waterwet staat het watersysteem centraal en zijn de doelstellingen van het waterbeheer gericht op het duurzaam goed functioneren van het watersysteem. Om het beheer in de toekomst zo goed mogelijk vorm te geven en uit te voeren, is van belang dat het huidige wettelijke instrumentarium wordt gestroomlijnd en gemoderniseerd. Daarbij staat integraal waterbeheer centraal. De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater en verbetert de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening.

4.8.1 Beoordeling

Ten behoeve van het project is op 03-10-2023 een digitale watertoets uitgevoerd (zie bijlage II). Op basis van de ingevoerde gegevens is de conclusie dat de korte procedure van toepassing is. Dit houdt in dat er een advies aangevraagd moet worden bij het Hoogheemraadschap Rijnland. Het advies is opgevraagd op 03-10-2023.

Het Hoogheemraadschap Rijnland heeft in het advies aangegeven dat minimaal 5 meter afstand aangehouden moet worden tot primaire watergangen, om het onderhoud van de watergangen mogelijk te houden. Om dit te bekrachtigen is voor de watergangen een beschermingszone opgenomen aan beide zijden van watergangen. In onderhavige projecten (beide tracés) is geen sprake van het plaatsen van bouwwerken in de beschermingszone van nabij gelegen watergangen. Voor tracé 4 wordt een minimale afstand van circa 11,5 meter aangehouden tot de dichtstbijzijnde primaire watergang. De kortste afstand naar een overige watergang is minimaal 6,5 meter. Ook hier wordt er niet in de beschermingszone gebouwd.

Met het oog op de waterkwaliteit wordt het gebruik van uitloogbare materialen zoals koper, lood en zink zoveel mogelijk voorkomen. Op de projectlocaties zijn verder geen activiteiten voorzien die als gevolg kunnen hebben dat vervuild hemelwater naar het oppervlaktewater afstroomt. Het hemelwater kan dus als schoon worden beschouwd.

Figuur 4.1

Uitsnede legger oppervlaktewater van hoogheemraadschap Rijnland

Er is sprake van een toename van oppervlakteverharding van circa 150 m². Conform artikel 3.2 lid 2 sub g is het toegestaan om verharding aan te leggen met een oppervlakte tussen 500 m² en 5000 m² indien deze verharding wordt aangelegd op onverharde grond in een gebied dat niet op kaart 15 (behorende bij de Keur) is weergegeven. In dit geval is er sprake van onverharde grond dat niet is aangegeven op kaart 15 bij de Keur.

Hierdoor geldt alleen de algemene regel met meldplicht voor het aanleggen van verharding. In de algemene regel is opgenomen dat er een compensatieplicht geldt waarbij 15% van het verhard oppervlak gecompenseerd moet worden in de vorm van:

- nieuw gegraven oppervlaktewater, en/of;
- een afschrijving van een Berging Rekening Courant, en/of;
- aantoonbaar extra gegraven oppervlaktewater in de vijf jaar direct voorafgaand aan de melding, dat niet is gegraven om te voldoen aan een andere compensatieverplichting.

Relevant hierbij is dat voor tracé 1 (overigens geen onderdeel van deze ruimtelijke onderbouwing aangezien daar geen afwijking van het bestemmingsplan voor nodig is) in totaal 2.260 m² aan oppervlaktewater gedempt wordt, en daarvoor in de plaats 2.635 m² nieuw oppervlaktewater gegraven wordt. Dat is een overschot van 375 m² aan oppervlaktewater. Bij een toename van 150 m² verharding voor tracé 4 moet er circa 22,5 m² gecompenseerd worden. In

het kader van de ruimtelijke procedure zal hiervoor nog een akkoord van het hoogheemraadschap op ontvangen moeten worden.

4.8.2 Conclusie

Het aspect water vormt geen belemmeringen voor dit plan.

4.9 Flora en fauna

Bescherming in het kader van de natuurwet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Wet natuurbescherming (hoofdstuk 2) en het Natuurnetwerk Nederland. Soortenbescherming is geregeld in hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming.

Gebiedsbescherming

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen aangewezen worden als Europese Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming. Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitatten en de habitatten van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur). Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuurdoelen. Anders dan bij gebieds- en soortenbescherming is de status als Natuurnetwerk Nederland niet verankerd in de Wet natuurbescherming, maar moet het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

Soortenbescherming

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming bepalend. Soortenbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Er wordt onderscheid gemaakt tussen internationaal beschermde soorten en nationaal beschermde soorten. Van de nationaal beschermde soorten kan de beschermde status per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen aan (algemeen voorkomende) soorten. Het beschermingsregime is verschillend voor zowel de internationaal beschermde soorten (vogel- en habitatrichtlijn soorten) als de nationaal beschermde soorten.

Tevens kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht, zowel voor soorten als hun (beschermde) leefgebied.

4.9.1 Beoordeling

In het kader van het plan is een quick scan ecologie uitgevoerd (zie bijlage IIIa). In de quick scan zijn drie gebieden langs het recreatiegebied Vlietland onderzocht.

Soorten

Uit de quick scan blijkt dat in het totale onderzoekgebied (alle drie de gebieden) de aanwezigheid van de verschillende beschermde soorten niet is uit te sluiten.

Voor het projectgebied van het geluidsschermbaan gaat het alleen om de onderstaande waarnemingen:

- potentiële rust- en voortplantingsplaats en foerageergebied van algemeen grondgebonden zoogdieren en broedvogels;
- foerageergebied en mogelijk aanwezige individuele exemplaren van de hermelijn en wezel;
- potentieel foerageergebied als onderdeel van groter leefgebied en migratieroute van de ringslang;
- potentieel foerageer-, overwinterings- en voortplantingsgebied en als onderdeel van groter leefgebied van algemene amfibieën;
- potentiële voortplanting-, overwinterings- en foerageergebied van de rugstreeppad.

Voor al deze waarnemingen geldt dat er geen nader onderzoek nodig is, maar dat er wel voorzorgsmaatregelen gelden. Die staan beschreven in de quick scan.

Natuurnetwerk Nederland

Voor wat betreft het Natuurnetwerk Nederland wordt geconcludeerd dat tijdens de uitvoering sprake kan zijn van verstoring door geluid en optische verstoring op de karakteristieke soorten van de beheertypen en het landschapstype. Dit leidt echter niet op een wezenlijk effect op het NNN-gebied wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode september tot maart. Ook dienen er rijplaten te worden toegepast om spoorvorming en bodemverdichting zoveel als mogelijk te voorkomen. Op de lange termijn worden geen negatieve effecten verwacht op het NNN-gebied. Er zijn geen vervolgstappen nodig.

Stikstofdepositie

In het kader van het project is een AERIUS berekening uitgevoerd (zie bijlage IV). Hierin is geadviseerd om de werkzaamheden uit te voeren met volledig intern emissieloos materieel (exclusief intern transport), zodat onder de wettelijke limiet voor stikstofdepositie gebleven wordt. Het aanvragen van een vergunning is dan niet aan de orde.

4.9.2 Conclusie

Het aspect flora en fauna vormt geen belemmering voor dit plan.

4.10 Archeologie en cultuurhistorie

Archeologie

De Wet op de Archeologische Monumentenzorg (2007) is de implementatie van het Verdrag van Malta (1998) en regelt de omgang met het archeologisch erfgoed. Uitgangspunt van het verdrag is

het archeologisch erfgoed zoveel mogelijk ter plekke te bewaren en beheermaatregelen te nemen om dit te bewerkstelligen. Het archeologische erfgoed bestaat uit voorwerpen, structuren, landschappelijke- en infrastructurele elementen die in de bodem bewaard zijn gebleven. Dit bodemarchief levert een bijdrage aan de cultuurhistorie van de stad en maakt de beleving van het verleden bovendien tastbaar. Om het bodemarchief beter te beschermen, dient de gemeente bij het vaststellen van een bestemmingsplan rekening te houden met de in de grond aanwezige of te verwachte monumenten.

Als behoud in de bodem geen optie is, dan worden archeologische resten opgegraven. De initiatiefnemer van een ruimtelijk plan dat bodemverstoring tot gevolg heeft, is verantwoordelijk voor de planologische en financiële inpassing van het archeologisch onderzoek. Een bouwplan dient te voorzien in maatregelen om archeologische overblijfselen volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie te documenteren en de informatie en vondsten te behouden.

Cultuurhistorie

De Monumentenwet 1988 is op 1 juli 2016 overgegaan in de Erfgoedwet. De Erfgoedwet bundelt de voorgaande wet- en regelgeving voor behoud en beheer van het cultureel erfgoed in Nederland. Bovendien is aan de Erfgoedwet een aantal nieuwe bepalingen toegevoegd. Het beschermingsniveau zoals deze in de oude wetten en regelingen gold, blijft gehandhaafd. Het behoud en beheer van het Nederlandse erfgoed was geregeld in zes verschillende wetten en een regeling, waarin roerend, onroerend en archeologisch erfgoed allemaal hun eigen specifieke definities, procedures en beschermingsmaatregelen hadden.

In de Erfgoedwet is vastgelegd hoe met ons erfgoed wordt omgegaan, wie welke verantwoordelijkheden daarbij heeft en hoe het toezicht daarop wordt uitgeoefend. Overbodige regels zijn geschrapt en de verantwoordelijkheid voor de bescherming van het cultureel erfgoed ligt waar mogelijk bij het erfgoedveld zelf. Onderdelen van de Monumentenwet die de fysieke leefomgeving betreffen, worden overgeheveld naar de Omgevingswet die naar verwachting in 2021 van kracht wordt. Voor deze onderdelen is een overgangsregeling in de Erfgoedwet opgenomen. Het gaat daarbij om de volgende zaken:

- vergunningen tot wijziging, sloop of verwijdering van rijksmonumenten;
- verordeningen, bestemmingsplannen, vergunningen en ontheffingen op het gebied van archeologie;
- bescherming van stads- en dorpsgezichten.

4.10.1 Beoordeling

Archeologie

In het kader van het project is een archeologisch onderzoek uitgevoerd (zie bijlage V). Voor tracé 4 was het niet nodig om een onderzoek uit te voeren.

Cultuurhistorie

Op de planlocatie zijn geen rijks- of gemeentelijke monumenten, of andere cultuurhistorisch waardevolle objecten of elementen aanwezig.

4.10.2 Conclusie

De aspecten archeologie en cultuurhistorie vormen geen belemmering voor dit plan.

5 Economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

5.1.1 Algemeen

Bij een omgevingsvergunning voor planologisch afwijken van het bestemmingsplan moet op grond van artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening (Wro) in de plantoelichting van de planologische ontheffing omgevingsvergunning minimaal inzicht te worden gegeven in de economische uitvoerbaarheid van het plan. Tevens is met de inwerkingtreding van de Wro de verplichting ontstaan om, indien sprake is van ontwikkelingen waarvoor de gemeente redelijkerwijs kosten moet maken, bijvoorbeeld voor de aanleg van voorzieningen van openbaar nut, en de plankosten, deze moeten kunnen worden verhaald op de initiatiefnemer c.q. ontwikkelaar.

5.1.2 Grondexploitatie

Afdeling 6.4 van de Wro beschrijft een publiekrechtelijk stelsel waarbinnen de gemeenten eisen gesteld kunnen worden aan de grondexploitatie. Dit publiekrechtelijk instrumentarium is aanvullend van aard: het primaat ligt bij vrijwillige, privaatrechtelijke afspraken tussen de gemeente en de ontwikkelaar. Deze privaatrechtelijke afspraken worden vastgelegd in ofwel een anterieure overeenkomst (indien er nog geen exploitatieplan vastgesteld is) of in een posterieure overeenkomst (indien er wel al een exploitatieplan vastgesteld is).

5.1.3 Planschade

Artikel 6.1 van de Wro biedt de grondslag voor de vergoeding van zogenoemde 'planschade'. Deze vergoeding wordt in beginsel toegekend door het besluitvormend orgaan aan degene die waardevermindering van onroerend goed ondervindt door het besluit om van het bestemmingsplan af te wijken. Artikel 6.4 onder a van de Wro bepaalt dat de gemeente de mogelijkheid heeft om een met een initiatiefnemer van een plan (degene die om het besluit om van het bestemmingsplan af te wijken verzoekt) een overeenkomst te sluiten. Voor het onderhavige plan zal een planschadeovereenkomst ondertekend worden. Hiermee is het risico op planschade voor de gemeente afgedekt.

5.1.4 Conclusie

Gezien het voorgaande wordt het plan financieel uitvoerbaar geacht.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.2.1 Plan(vormings)proces

De ruimtelijke onderbouwing wordt gelijktijdig met de omgevingsvergunning voor de activiteit 'handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening' ter inzage gelegd. Gedurende de ter inzage termijn wordt eenieder in de mogelijkheid gesteld schriftelijke en/of mondelinge zienswijzen te geven op het ontwerp van de omgevingsvergunning. Eventueel ingediende zienswijzen worden samengevat en beantwoord.

5.2.2 Overleg ex artikel 3.1.1 Bro

Artikel 3.1.1 van het Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro) geeft aan dat bij de voorbereiding van een plan burgemeester en wethouders waar nodig overleg plegen met besturen van andere gemeenten, met de provincie, de inspecteur voor de ruimtelijke ordening en met eventuele andere diensten van Rijk en provincie die belast zijn met de behartiging van belangen die in het plan in het geding zijn. Van plan tot plan dient te worden beoordeeld met wie dit overleg dient plaats te vinden. In het kader van het onderhavige plan is vooroverleg gevoerd met de gebruikelijke overlegpartners.

5.2.3 Conclusie

Gezien het voorgaande wordt het plan maatschappelijk uitvoerbaar geacht.

6 Conclusie

In de voorgaande hoofdstukken is het plan getoetst aan het relevante ruimtelijke beleid en aan de milieu- en omgevingsaspecten. Uit deze beoordeling zijn geen belemmeringen naar voren gekomen voor de uitvoerbaarheid van het plan. Geconcludeerd wordt dat vanuit het oogpunt van goede ruimtelijke ordening kan worden ingestemd met de realisatie van een geluidscherm en aarden wal met betonelement langs de A4 ter plaatse van recreatiegebied Vlietland.

LBP|SIGHT BV

J.C (Jos) Wiegman MSc

J.J. (Jacob Jan) van Burg MSc

Bijlage I

Milieu hygiënisch onderzoek

Bijlage II
Digitale Watertoets

Bijlage III

Quick scan ecologie en soortgericht onderzoek

Bijlage IV
AERIUS berekening

Bijlage V

Archeologisch
onderzoek